

Studiedag Onderwijs voor vluchtelingen

Bijdrage Bob Pleysier

Voormalig directeur-generaal Fedasil en voogd van NBBM

1. In de eerste plaats wil ik mijn grote waardering uitdrukken voor alle onderwijzers die ik tegenkom in Okan, deeltijds onderwijs, leren en werken... Ik bewonder de liefde, de volharding, de creativiteit van al deze mensen.
2. Toch is het resultaat van hun werk zeer wisselvallig. Ik heb een pupil die na één jaar in België, nu de primus is in vijfde jaar ASO in een topcollege in Leuven. Maar ik heb ook een pupil die na een hobbelig parcours van twee jaar door de jeugdrechter in het gesloten centrum van Everberg is geplaatst tot zijn achttiende verjaardag. Wat er daarna moet gebeuren weet voorlopig niemand. Hij spreekt basis Nederlands en er is geen enkel opvangcentrum dat hem nog wil.

Cruciaal daarbij is, denk ik, de scholing die ze kregen in hun thuisland. Kinderen zonder scholing vertrekken met een immense achterstand. Voor mij rijst de vraag of onderwijs voor jongeren zonder basisscholing wel de juiste keuze is. Deze jongens komen naar hier met twee wensen: alleen wonen en werken (iets verdienen). Wij geven hen geen van de twee. Zou het niet beter zijn deze jongens onmiddellijk eenvoudig werk te geven, iets te laten verdienen en pas in de loop van dat proces te kijken of en zo ja welk onderwijs nuttig is. Door overhaast alle jongeren in een keurslijf van verplicht onderwijs te duwen verliezen we een aantal van die jongens.

3. Ik constateer dat in dit studierapport van 89 pagina's het woord voogd bijna niet voorkomt. Ik vind alleen een definitie van 'voogd' op p. 41. Op p. 84 worden een twintigtal actoren opgenoemd, maar opvallend: de actor voogd ontbreekt. Toch is de voogd de enige continue en blijvende actor in het parcours van de jongere. Alle anderen wisselen voortdurend en vaak erg snel: begeleiders, scholen, OCMW's, leerkrachten, ... Een punt waarover de makers van dit rapport, maar meer nog de dienst voogdij zou moeten nadenken.
4. Iedereen klaagt (terecht) over de vele verplaatsingen van kinderen en jongeren wat nefast is voor het vertrouwd nestelen in een omgeving. Suggestie: is het niet denkbaar dat gemeentes en steden een contract maken met Fedasil om met de hen toegewezen gezinnen en minderjarigen het hele parcours te lopen. Het zou zowel voor de begeleiders als voor de kinderen een rustgevende gedachte zijn.